

Llinda de l'oratori de l'Enric de la Serra

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: A la Masia Enric de la Serra
Emplaçament Ctra. de can Maçana (BP-1101) al km. 11 camí direcció est uns 1.500 m.
Alçada: 384

Coordenades:

Latitud: 41.68397
Longitud: 1.80469
UTM Est (X): 400518
UTM Nord (Y): 4615379

Classificació

Número de fitxa 08098-438
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVII
Any 1615
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Observacions protecció: Recinte tancat
Accés Restringit
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Titular: 08097A003000330000EI
Fitxes associades:
[L'Enric de la Serra](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Llinda de pedra que forma part d'una porta situada a la masia de l'Enric de la Serra, concretament a la façana sud que dona a una galeria. És de forma rectangular i, a la part inferior, té unes motlures que emmarquen la porta. La llinda conté un interessant gravat amb els següents elements: la data 1615, l'acrònim "IHS" amb una creu i, just al damunt, un curiós gravat amb les figures del Sol i la Lluna. Molt probablement aquesta era la porta per on s'accedia a l'oratori de la masia, del qual no n'ha quedat cap vestigi.

Història

Aquest mas estava situat vora el camí tradicional, probablement d'origen molt antic, que anava de Guardiola a Castellgalí. A més, la seva ubicació coincidia amb el punt divisor dels antics termes de Salelles, Guardiola i Castellgalí. Per això a l'interior d'una sala de la casa hi havia una fita amb la partició dels tres termes. En època medieval aquest mas era conegut amb el nom de Sa Serra, després Antic de la Serra i posteriorment va derivar en la forma "Enric de la Serra". Sabem que l'any 1268 hi habitava un tal "G° de Sa Serra" (CAPDEVILA, 2006: 82), mentre que el 1322 ho feia Berenguer de Serra, i el senyor alodial era P. Andreu, de Manresa. El primer reconeixia un deute o empenyorament de 200 sous amb el seu senyor (CAPDEVILA, 2006: 75). Al segle XVIII la família que l'habitava eren els Puig i Enrich, que conreaven la terra directament. Però al segle XIX Domingo Puig ja vivia a Manresa i tenia 134,5 quarteres i 17 parcel·les cedides a rabassa morta. Era, doncs, un dels principals masos de la parròquia de Salelles.

Entre finals del segle XVIII i principis del XIX a les terres del mas, que tenien una gran extensió, els propietaris van facilitar diversos establiments al sector de Coll d'Arbós perquè s'hi construïssin un seguit de casetes, situades a la zona d'encreuament entre el camí de can Maçana i el camí de Castellgalí. Entre aquestes hi trobem ca la Dolores, cal Tonet Ferrer, cal Francisquet, cal Teixidor o la casa Isidro Parrot (ca la Iaia). Els habitants d'aquestes noves cases eren parcers que conreaven vinyes del mas i pagaven també un cens anual per les cases al propietari de l'Enric de la Torre.

A principis del segle XX el propietari del mas, que exercia com a advocat a Manresa i era propietari també d'un casal a la plaça de la Reforma en aquesta ciutat, va separar-se de la seva esposa per conviure amb una minyona, amb la qual es va acabar casant en segones núpcies. Va tenir fills amb les dues dones, però els fills de la segona esposa es van quedar amb la propietat del mas. En aquesta època el propietari va fer construir el nou habitatge on residia la segona muller. Posteriorment, després de certs conflictes pels drets successoris, va comprar la finca l'actual propietari, Josep Pla, entorn de 1980. En aquest moment els habitants de les casetes de Coll d'Arbós van aconseguir un acord col·lectiu per redimir els censos i poder accedir a la plena propietat.

Ja a principis del segle XX a l'Enric de la Serra hi havia dues famílies de masovers: els Barturó (que més endavant van traslladar-se ca cal Pinyot Vell) i els parrot (entre ells el popular acordionista Cristòfol Parrot, que solia tocar des de la terrassa de la casa).

Bibliografia

Diputació de Barcelona; BERRYSAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 027).
CAPDEVILA I PLANS, Jaume (2006). Castell de Guardiola. Els orígens de Sant Salvador de Guardiola.

Segles X-XIV (premi Excursionisme 2004), Centre Excursionista de la Comarca del Bages, Manresa, p. 75, 82.

FARGAS MORERA, Fèlix (2012). Salelles, 1000 anys de fets i esforç, treball i creixement de la seva parròquia.

FERRER ALÒS, Llorenç (2001). Tot per a tots. El Celler Cooperatiu de Salelles. 75 anys (1926 - 2001). Celler Cooperatiu de Salelles, Manresa, p. 5.

